

V sredo je prišla v senatu razprava o proračunu ministrstva za narodno prosvoto, ki je bila še istega dne zaključena z govorom naučnega ministra Fedele. Za nekaterimi govorniki, ki so strokovno obdelovali šolsko vprašanje in šolsko politiko vlade, se je dvignil s svojega sedeza tudi senator Morpurgo. Naš prijatelj je v svojem kratkem govoru prešel takoj na šolsko vprašanje v novih pokrajinah. Ali on ni vzel tega vprašanja s strokovnega, ampak z docela političnega vidika.

16) Milič 4 (10), 17) Samsa 3 1/2 (7), 18) Gerbec 3 1/2 (9), 19) Sardoč 3 (5), 20) Gaberček 6 (8), 21) Podbršček 3 (12), 22) Kranjc 1 (2), 23) Badalič 1 (7), 24) Gržinič 1 (11), 25) Kocjančič 0 (0), 26) Martelanc 0 (1), 27) Kariž 0 (3), 28) Pavlovič 0 (3), 29) Sosič 0 (9), 30) Rebec 0 (10). — Prva številka znači dobljene točke, številke v oklepaju pa število odigranih iger.

Iz tržaškega življenja

Trije samomori in en poskušen samomor

Obupni korak strojnika.
V stojem stanovanju v ulici Risorta št. 12, je včeraj zjutraj napravil konec svojemu življenju 44-letni strojnik Josip Pamfilij; poznal si je z revolverjem krogljo v glavo. Zena, ki se je ta čas mudila v kuhinji, je vsa obupana poklicala ljudi, ki so telefonirali na rešilno postajo. Čez par minut je zdravnik došel na lice mesta, a je na prvi pogled uvidel, da je vsaka človeška pomoč zaman; Pamfilij je bil mrtev; smrt je morala biti hipna, kajti krogla je skozi in skozi predrla glavo. Nesrečni strojnik je storil obupni korak radi hude bolezn, ki jo je smatral za neozdravljivo.

Vrat si je prezezal.
Dasi že takorekoč z eno nogo v grobu, je 76-letni brivec Fran L. stanujoč v ulici XX. Settembre št. 24, menil, da mu smrt predolgo prizanaša. Bolezen ga je mučila in mu tako grenila zadnja leta življenja, da si je starec želel, da bi napočil tisti usodni dan, ko bi bilo zanj vse končano na tem svetu. Toda pričakuje ta dan je betežni starec opesal in v obupu je dozoril žalostni naklep: končati z življenjem. V nedeljo popoldne si je starec v svojem stanovanju prezezal z brivno britvo vrat. Domači so poklicali na pomoč zdravnika, rešilne postaje, ki je ranjena obvezal in ga dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Toda kljub zdravniški pomoči je nesrečni starec čez par ur izdihnil.

Smrt v morju.
V nedeljo zvečer okoli 19. ure sta dva finančna stražnika, ki sta patruljirala na pomolu št. 5 v prosti luki Duca D'Aosta, zapazila kakih 50 metrov od brega moško truplo, ki je plavalo na površini vode. Stražnika sta obvestila o žalostnem odkritju nekatere pomorske, ki so odvedli s čolnom na označeno mesto in potegnili utopljenca na breg. Kmalu potem so prihiteli na lice mesta orožniki, ki so skušali ugotoviti istovetnost utopljenca, približno 60 let starega, po delavsko oblečenega moža; ker pa niso našli pri njem nikakih listin, se jim to ni posrečilo. Pozneje se je podala na lice mesta tudi sodna komisija, nakar je bilo truplo neznanca prepeljana v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Včeraj popoldne je prišla v mrtvašnico neka ženska, ki je spoznala v utopljenca 60-letnega težaka Andreja Pertot, stanujočega v ulici Scuole Israelitiche št. 2. Ženska je povedala, da je Pertot izginil z doma še v soboto zvečer, ne da bi nikomur omenil, kam je namenjen. Zdi se, kar je tudi najbolj verjetno, da gre za samomor.

Z jodovo tinkturo.
Včeraj okoli 15. ure je moral zdravnik rešilne postaje prihiteti na pomoč 49-letni vdovi Henriki Rahamim, stanujoči v ulici XX Settembre št. 91, ki je v svojem stanovanju izpila s samomorilnim namenom precejšnjo količino jodove tinkture. Nesrečna vdova je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti najmanj kakih 14 dni, ako ne bo še kaj hujšega, kajti njeno stanje je precej resno. Rahamimova je vdova po bivšem lastniku tukajšnje kavarne »Roma«, Justu Rahamimu, ki se je pred približno letom dni ustrelil v Milano radi slabih finančnih razmer. Menda je isti vzrok privedel tudi nesrečno vdovo do obupnega koraka.

Nevarna padca dveh zidarjev.
23-letni zidar Mirko Škerjanc, bivajoč v Bazovici št. 61, je včeraj zjutraj v družbi drugih delavcev podiral star zid pri pivovarni Dreher v ulici Giulia; pri tem delu se je Škerjanc opiral na staro telefonsko žico. Nesreča je hotela, da se je žica nenadoma utrgala, Škerjanc je zgubil ravnotežje in padel z zida, visokega kakih 7 metrov. Pri tem se je nesrečni mladenič hudo poobil po glavi in obrazu ter si najbrž prebil črepijo. Siromak je bil prepeljan z avtomobilom pivovarne v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju v kirurški odelci.
— Slična nesreča se je pripetila včeraj popoldne v ulici Lazzaretto vecchio na vogalu ulice Belpoggio. Tam popravljajo neko hišo in tozadnja dela ima v najemu stavbinsko podjetje Nikolaj Gropajz. Razen drugih delavcev je bil včeraj pri tem

delu zaposlen tudi 36-letni zidar Ivan Godina, stanujoč v Roccolu-Settefontane št. 170; delal je na visetem odru v višini drugega nadstropja. Iz neznanih vzrokov je Godina nenadoma izgubil ravnotežje in strmoglavil na ulico, kjer je obležal nezavesten na kamenitem tlaku. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dožgal, da si je Godina nevarno pretresel možgane in najbrž zadobil tudi druge notranje poškodbe. Po prvi pomoči je bil nesrečni zidar prepeljan v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Podajateva nezgoda.
Ko je 47-letni podajač Bernard Bernardis, stanujoč v Miljah, včeraj popoldne z drugimi delavci kopal temelje za novo stavbo, ki jo bo zgradilo stavbinsko podjetje Ghisa & Pollacco blizu lesnih skladišč pod Škednjem, se je stena izkopanega jarka nenadoma posula in zemlja pomešana z debelim kamenjem je Bernardisa deloma zasula. Tovariši so ga naglo izkopali, a ker je siromak tožil hude bolečine na levi nogi, so poklicali na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je ugotovil, da ima Bernardis nogo zlomljeno pod kolenom. Ponesrečenec je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kake štiri tedne.

Književnost in umetnost

Jules Verne, Otroka kapitana Granta.
Potovanje okoli sveta. Roman v treh delih. Poslovenil A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din. 48.—, vezano v celo platno Din. 58.—. Kdo ne pozna imena Jules Verne? Čez 2 leti bo minulo ravno 100 let, odkar je zagledal ta znameniti Francoz luč sveta. Njegovo ime je zaslovelo kmalu po vsem svetu in njegovi romani so postali najboljše čtivo starih in mladih. Zakaj vsakemu nudi obilo zabavnega in poučnega in zna prav napeto pripovedovati, tako da bralčeva pozornost deluje vedno pod največjo napetostjo. Verne je ustanovitelj docela nove vrste romana: naravoslovno - fantastičnega romana. On zna vse naravoslovne nauke izkoristiti za fabulo in osnovne niti svojih spisov, to pobarvati z obilnimi geografskimi podrobnostmi in interesantnostmi, nadvsem pa kraljuje njegova živahna, skoro smemo reči neverjetno drzna fantazija. Karol May je bolj surov in eksotičen, Verne, njegov učitelj — mojster, bolj duhovit in razumen. Roman Otroka kapitana Granta ima tri dele: Ob južni Ameriki, Avstraliji in Tiho morje, vsa knjiga obsega 607 strani: Skoro ves svet in njega najbolj zanimivo vrvenje na morju vidi bralec vstajati iz vsake strani dela, ki se mu mahoma prikljubi. Trepeče za usodo svojih ljubljencev, ko so v divjini, v viharju, v smrtni nevarnosti. In zopet se poglavje umiri in stopa pred nas mirna pekraina, opisana z vso realistično, zvestega opazovalca, vendar prežeta s fantazijo in pesniškim duhom. Posamezna poglavja so pisana naravnost mojstrsko. »Strahote nove Zelandije«, »Zeleznica iz Melbourne do Sandhursta«, »Med plamenom in vodo«, »Magellanova ožina« ostanejo bralcu stalno v spominu. Knjiga je poučna in v naših nadvse materialističnih časih, ko vsakdo hlepi samo za denarjem, da preživi sebe in svoje, nas to fantastično delo povzdigne visoko nad vsakdanje skrb, ker nas z neodoljivo silo iztrga realno iz rok in nas povede v nove svetove, v dežele hrepenenja. Prevod je jako lep in jezik teče neprisiljeno v lepi slovenščini. Ker je knjiga primerana tudi za odraslo mladino, ki jo bo brala z največjim užitkom, bo ž njo ustrezno vsakomur, ki se hoče prepuščati, da modernna tehnika naših dni v marsičem že dosega sanje Jules Verne. Knjiga se dobi v knjigarni I. Stoka, Trst, Via Milano 37.

Borzna poročila.
VALUTE
MILAN, 31. maja.
London 129.5, Pariz 85.45, Švica 512.50, Berlin 630, Praga 78.80, Beograd 46.85, Amsterdam 104, Bruselj 81, Madrid 398, New York 26.51 1/2, Bukarešt 10.50.
Vojnogodškodninske obveznice 69.10.

ZAHVALA
Vsem onim, ki so na katerikoli način izkazali ljubezen do našega nenadomestljivega
SREČKA
tekem njegove bolezni in ga spremili na poslednji poti, se najpriskrnejšje zahvaljujemo.
TOMAJ, 31. maja 1926. Družina Kosovel.

PODLISTEK

JULES VERNE: (62)

Skrivnostni otok

V dnevih svojega neprostovoljnega zaprtja niso bili naselniki brez dela. Lesenih desk so imeli dovolj v zalogi, zato so polagoma dopolnjevali hišno opravilo, zlasti mize in stole. Ker niso štedili z lesom, je bilo njih pohištvo trdno. Te premičnine so bile nekoliko nerodne in niso delale svojemu imenu posebne časti, ker so se dale težko premikati. Nab in Pencroff pa sta bila vkljub temu ponosna nanje in jih ne bi zamenjala za najboljšo opravilo.
Pozneje so se mizarji prelevili v košarje in so dosegli v tej stroki prav lepe uspehe. Na severnem ritcu otoka so našli goščavo takozvanih purpurnih vrh. Še pred deževno dobo sta Pencroff in Harbert nabrala precej teh prožnih vej, ki so prišle zdaj v uporabo. Prvi poskusi so bili precej nerodni, toda delavca sta bila spretna, drug drugemu sta si s svetli pomagala, podpirali ju je spomin na vzorce, ki sta jih pred tem časom videla, in ker sta hotela drug drugega prekositi, sta kmalu izdelala precejšnje število ročnih pletenic in tovornih košev, ki so pomnožili bogastvo naselbine. Nab je hiral v posebnih koših, gomolje, pinolice in korenike znajevca.

V zadnji polovici avgusta se je vreme vnovič izpremenilo. S pojemanjem nevihte je toplota polagoma padla. Naselniki so šli ven. Ob obali je ležal dva čevlja debel sneg, toda na površju je bil tako trd, da so lahko hodili po njem.
Cir Smith in njegovi tovariši so ga zadnjič videli v zeleni obleki, posebno tam, kjer je bilo borovje v večini, je bilo enakomerne bele barve. Vse je bilo belo, od vrha Franklinove gore pa do obrežja, gozdovi, travniki, jezero, reka! Voda Hvale je tekla pod ledeno skorjo, ki se je ob plimovanju razpočila. Neštevilne jate ptic so letale nad zmrazjeno jezersko površino. Skaloje, med katerim je padal slap s planote na obrežje, je bilo polno ledenih kapnikov. Zdelo se je, da teče voda iz strešnega žleba, ki ga je okrasil umetnik iz renesančne dobe. Skoda, ki jo je vihar povzročil v gozdu, se ni dala prečistiti, zato je bilo treba počakati, da se zimska odeja otaja.
Gedeon Spillet, Pencroff in Harbert so preiskali lovske jame. Pod debelim snegom jih je bilo težko najti, tudi so morali paziti, da sami ne padejo vanje. Pasti so bile nedotaknjene, dasi so odkrili mnogovrstne sledove raznih živali, med katerimi so našli različne odtiske šap. Harbert je takoj izjavil, da so hodile tod mimo zveri matjega plemena. Inženirjeva domneva, da se na otoku Lincoln nahajajo tudi nevarne zveri; je dobila novo potrdilo. Bivaljšče teh zveri so bile goste šume Daljnega

Porotno sodišče

Ubijalec vsake opravičen.
Včeraj se je končala razprava proti promogarju Antonu Krebel, ki je dne 7. junija 1925 v preprihu ubil lastnega svaka Rudolfa Gombač.
V začetku včerajšnje obravnave je zopet povzel besedo drž. pravdnik, ki je z raznimi juridičnimi izvajanjem natančno in obširno pobijal naziranja braniteljev, ki sta jih razvijala pri sobotni razpravi.
Ker sta nato zopet govorila branitelja, se je razprava zelo zavlekla; trajala je ves dan, dasi se je sprva zdelo da bo končala še tekom predpoldne. Tako pa je bila zaključena šele pozno popoldne.
Ker so porotniki potrdili glavno vprašanje glede ubojstva, pa tudi priznali olajševalno okoliščino pijanosti, je bil Krebel oproščen.

Vesti iz Istre

Samomor karabinerja.
Dne 27. pr. m. se je ustrelil v Puli karabiner Rudolf Stojkovič. Ob 3.30 zjutraj so ga našli mrtvega na orožniški postaji, kjer je imel službo. Našli so ga drugi karabinerji, ki so imeli nastopiti službo ob 4. uri. Samomorilec je pustil na mizi tri pisma naslovljena eno na družino, a drugi dve na svoje tovariše. Starišem in sorodnikom pošilja zadnje pozdrave, a prijateljem zahtuje, naj ne posnemajo njegovega zgleda, ker da je samomor slabo dejanje.
Vzrok samomora je bil baje zopet nesrečna ljubezen.

DAROV!

Za refekcijo svetojakobske slovenske dece daruje g.čna M. M. 100 lir. — Srčna hvala!

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (789)

MEBLIRANA soba s hrano se odda gospodu. Naslov pri upravitelstvu. (857)

SOLA za krojenje, šivanje, vezenje, izdelovanje klobukov in cvetlic. Odprete hitrih tečajev 6. junija. Donda - Klampferer, Trst, via Lavatovo 5/I. (858)

VODA »DELL'ALABARDA« PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kisin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni »Castellanovalich«, Trst, Via Giuliani 42. (837)

GLYCOL Jako učinkovito sredstvo posebno v poletnem času in v vročini. Kdor se čuti šibah na živcih in trpi na glavobolu, naj uporablja edino le »Glycol«, ki stane najmanj in odpravi v najkrajšem času. Cena steklenici L. 720. Za celo zdraviljenje zadostuje 8 steklenic. Dobiva se le v lekarni Castellanovalich, Trst, Via Giuliani 42 (Sv. Jakob). (836)

BABICA sprejema noseče na dom. Madonnina 10, II. nadst. (849)

KNJIGARNA in papirnica v Ljubljani, stara, dobro vpeljana, se proda. Ponudbe na upravitelstvo pod »Dobra ekzistencija«. (830)

POSESTVO, majhno, v bližini severnega kolodvoza v Gorici na solkanski cesti se radi družinskih razmer ugodno proda. Naslov pove goriska uprava. (825)

PIANINI novi po tovarniških cenah. Pečar, tovarna glasovirjev, Trst, Scusasa 8. (824)

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko, Slavec, Via Giulia 29. (663)

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschlitz-Schäfer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, telefon 20-64. (800)

TROPINOVEC, pridelek »Zdravne žganjke« v Dornbergu (Montespinio), je pristen in po ceni. Razprodajski naj se obrnejo naravnost na tvrdko, ki razpolaga z veliko zalogo in ga razpošila v vsaki množini. (802)

Insertirajte v »Edinost«

Odpri! sta se včeraj z velikim uspehom

2 SEJMA

istočasno in sicer

SVILENINE

v pritličju in

IZDELKI

v prvem nadstropju.

Navajamo samo najvažnejše tipe:

Princesse »Giannina« cretonne, močan, v vseh modernih barvah L 19.—

Obleka »Gelfrude« močna tkanina solidne barve » 19.—

Princesse »Luisella« cretonne, risbe križane, svetla podloga » 28.—

Princesse »Aurelia« risbe fantazija, izbrane barve » 28.—

Princesse »Rosa« voile bombažast, risbe z velikimi vrtnicami » 58.—

Princesse »Mercedes« moderno gobasto blago, barvan z dolgi rob » 65.—

Bluza »tricot« volnena in svilena » 10.—

Solnčnik cretonne, rožnat, eleganten, modern » 30.—

Princesse »Anna« svilena, risbe z barvanimi črtami » 95.—

Obleka Jumper »Maria« Shantung, enotna barva, razne barve » 88.—

Princesse »Antonietta« Shantung, črtan, najzadnja moda » 68.—

Bluza »svilena«, risbe fantazija » 19.—

Obleka Jumper »Roma« iz volnenega blaga, z dolgimi rokavi, v vseh barvah » 110.—

Beneški šal, svilen, v vseh modernih barvah » 65.—

Bluza »tricot«, svilena, velika izbera » 18.—

Klobučevina, španska, zadnja novost » 25.—

Obleka Jumper »Lidij« svila fantazija, trpežna, moderne barve » 98.—

Obleka Jumper »Egeria« svila Alpapas, dolgi rokavi » 90.—

Obleka Jumper »Čarla« svila Alpapas, kratki rokavi, elegantna » 78.—

Slamnat vzorci, izbrani, moderni, » 15.—

Plašč »Elda«, večerni ottoman, v vseh barvah, najnovejši vzorci » 198.—

Plašč »Elda«, sama volna, pastelne barve, novi vzorci » 158.—

Dežnik z modernim ročajem » 19.—

Dežnik svila Gloria, eleganten in trpežen » 29.—

Velikanska izbira ženskega perila.

POSEBNA PRILIKA: SVILENINE

Shantung v vseh barvah, svileno platno, Crêpe de Chine, Crêpe Georgette, Crêpe Marocaine, Taffetas, Japon (naravni Ottoman, Fulgorant, Brillante, pralen, surova svila tu in inozemska.

Velika izbira blaga fantazija zadnjih modnih novosti!

SVILENINE, črtane, za srajce in obleke, v raznih vrstah in popolni izbiri v vseh modernih barvah.

KOPALNE POTREBŠČINE

v velikanski izbiri in po najzmernejših cenah.

Corso V. E. III, 16 TRST Corso V. E. III, 16

ÖHLER

